

„Svetlo svieta v tme, ale tma ho nepohltila.“ (J 1,5)

SVETLO PRAVOSLÁVIA

duchovný občasník pravoslávnej cirkevnej obce
Banská Bystrica

číslo 54, rok 2019

Drahí bratia a sestry v Christu

v rukách držíte už 54. číslo duchovného občasníka Svetlo Pravoslávia.

V tomto roku, presne 7. októbra, to bolo 18 rokov, ako som prijala svätý Krst. Ten čas ubehol akosi veľmi rýchlo. Čo sa týka môjho duchovného života, mala by som byť už „duchovne dospelá“, no stále mám pocit, že som len niekde na začiatku. Robím chyby, padám, vstávam a to sa opakuje stále dokola.

„Stvoriteľ všetko vie, že človek je slabý, že nemôže nehrešiť, preto sa bude viac pýtať na to, prečo sme nečinili pokánie z hriechov, ako na samotné hriechy.“ (cithodný Gabriel Urgebadže)

Prosím neprehliadnite zbierku, ktorá má pomôcť chudobným deťom z Donbassu. Zbierku schválilo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Prosím šírte ju ďalej, nech každý, kto môže, pomôže. Veď v Biblii sa predsa píše o pomoci bližným, a keď sú to tí najmenší, vtedy človek nemôže zostať ľahostajným.

S láskou v Christu Jana

Nositelia ducha

Judáš

...lebo neprezradím tajomstvo Tvojim nepriateľom, ani Ťa nepobozkám ako Judáš...

modlitba pred svätým prijímaním

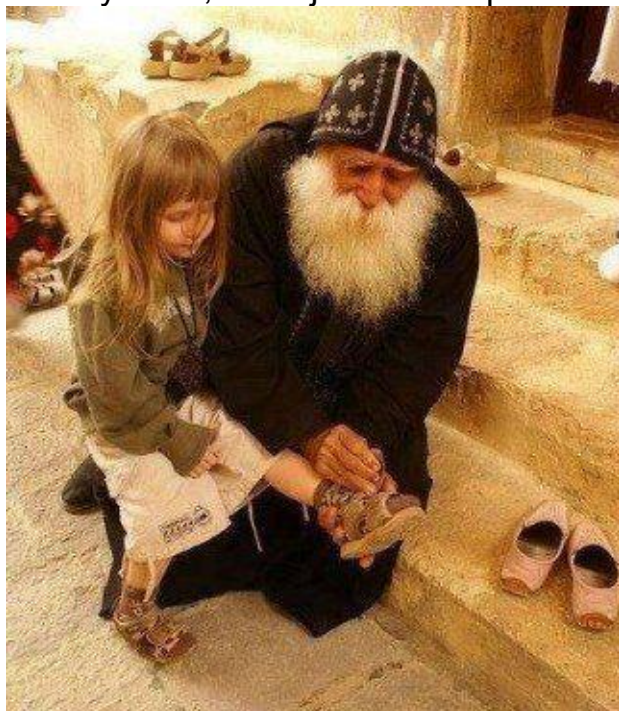
schigumen Ján:

Dnes 4. januára si svätá Cirkev pripomína pamiatku svätých sedemdesiatich apoštolov. Piaty z nich Judáš, Nikolaj, Fegell, Ermogen, ktorí boli biskupmi a Dimas, ktorý bol kňazom, odpadli od Cirkvi. Už dávnejšie ma zaujali myšlienky, prečo si ich Pán vybral pre zvestovanie Jeho slova a za svojich učeníkov? Veď predsa vedel, že padnú. Ale časom som pochopil, že Pán vo svojej blahosti k sebe privoláva všetkých, rešpektujúc a nenarušujúc našu slobodnú

vôľu. Kto slobodne opúšťa cnosti a oddáva sa zlému, či hanebnému životu, sám si je na vine, pretože tak isto slobodne, na základe svojej slobodnej vôle sa mohol snažiť zapáčiť aj samotnému Bohu. Jeden si zamiloval peniaze. Druhý zase, ako aj ostatní odpadlíci si zamilovali tento dočasný svet. Zo slobodnej vôle by sme sa mali snažiť neustále páčiť sa Bohu, vtedy nám blahodať bude pomáhať, ale ak sa nebudeme snažiť, ani blahodať nám nepomôže. Naše úsilie a blahodať idú spoločne.

igumen Nikon:

Keď Isus Christos po nasýtení päťtisíc ľudí začal hovoriť o chlebe života, mnohí odišli, pretože nedokázali pochopiť Jeho slová. Postupovali čestne. Ich telesné chytráctvo sa nedokázalo povzniesť k Duchu pravdy. Ale

Judáš Christa neopustil, pretože nosil mešec s peniazmi, ktoré využíval vo svoj prospech. A nádejal sa ešte na viac. Spolu s ostatnými očakával nastolenie Mesiáša so všetkými výhodami pre seba. Keď zistil, že Isus Christos sa nechystá na zemi nastoliť svoje kráľovstvo, ale naopak, že ho čaká smrť, znovu to využil vo svoj prospech tak, že odišiel a zradil Christa za tridsať strieborných. Ved' umrie tak či tak.

igumenija Arsenija:

...Pána je možné zradiť podobne Judášovi aj kvôli tej najbezценnejšej pozemskej veci, ale chytiť Ho vlastnými silami sa nedá. *Lebo sám si prišiel zachrániť smilnicu*, spieva svätá Cirkev. Sám prichádza k duši, ak Ho nebude zrádzať skutkami, citmi a myšlienkami.

ohováranie

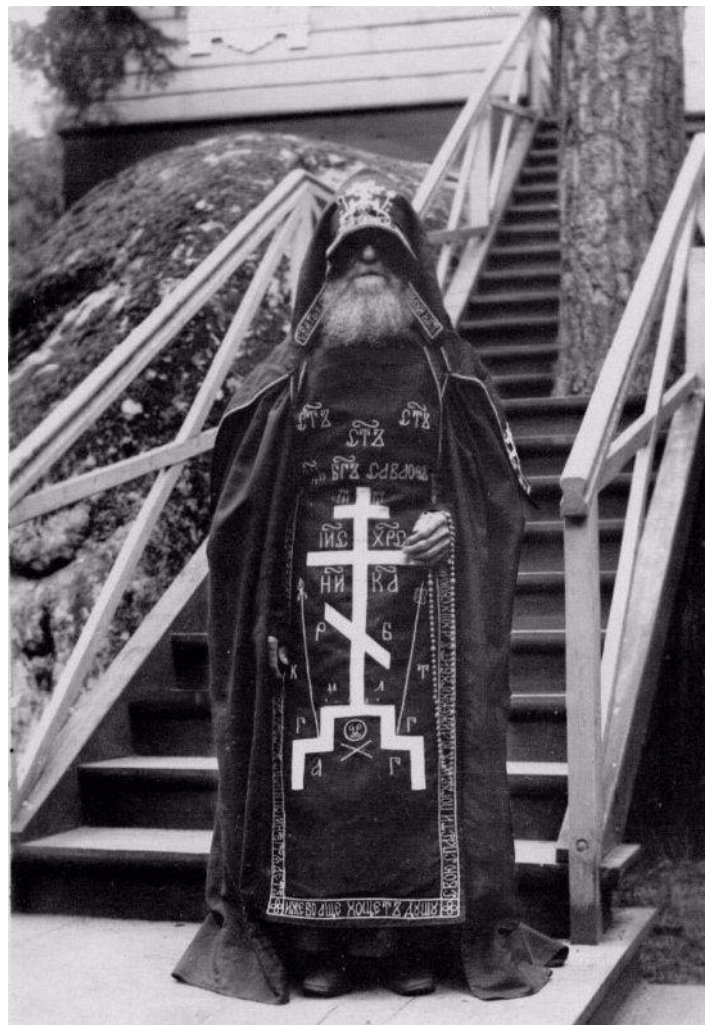
...zbav ma ohovárania ľudí a zachovám

Tvoje prikázania

žalm

igumen Nikon:

...Videl som mnohé podrobnosti, ako silné je ohováranie, koľko veľa môže urobiť, aj keď je absolútnym klamstvom. Nenadarmo je napísané: *zbav ma ohovárania ľudí a zachovám Tvoje prikázania*. Ohováraním je tiež možné sťažiť plnenie prikázaní. Veľký je pád človeka! Ľudia sa stali nebezpečnejšími než démoni. A to, čo sa javí ako nepatrné zlo: malé klamstvo, táranie, nadmerná dôverčivosť a všetko tomu podobné je pôsobením nepriateľa na základe Božieho zvolenia a je silnou zbraňou človeka proti inému človeku.

duchovný milodar

Duchovný milodar spočíva v tom, aby sme neodsudzovali blížnych, keď zhrešia. ale

aby sme sa nad nimi zľutovali...

svätiteľ Ignatij Brjančaninov

Svätí Otcovia povedali, že milodar preukazovaný duši je väčší než milodar preukazovaný telu.

svätiteľ Ignatij Brjančaninov

igumen Nikon:

Milodar očisťuje od mnohých hriechov. Hovorím nie len o materiálnom milodare. Omnoho hodnotnejší je duchovný milodar. Spočíva v tom, že človek namiesto odsudzovania blížnych ich ľutuje, odpúšťa im ich hriechy a nedostatky a prosí Boha, aby im odpustil. Taktiež je potrebné nereptať, keď trpíme pre chorobu, či nevšímavosťou, chladnosťou nás obklopujúcich, ale z celého srdca povedať: „Právom podľa svojich skutkov dostávam, rozpomeň sa na mňa, Pane, v Tvojom kráľovstve“.

Modlitba a milodar sú dve krídla, ktorými ľahko vyletíš do nebeského kráľovstva.

mladosť

Mladí! Opakujem vám túto spásonosnú radu: kým ešte ste mravne slobodní, vyhýbajte sa zlým návykom ako putám a temnici. Získavajte iba dobré návyky, ktorými sa chráni, utvrdzuje, zachytáva a vstępuje mravná sloboda.

svätiteľ Ignatij Brjančaninov

schiiigumen Ján:

Pán pre svoje milosrdenstvo miluje a odpúšťa hriešnikom a ty, sama hriešna, chceš

vyhrešiť svoje krstňa. Aj bez teba je jej dosť ťažko a ty jej chceš naložiť ešte viac ťažoby. Spomeň si na svoju mladosť, aké ťažké bolo vyhnúť sa podobným hriechom. Teraz, keď si už staručká si zabudla na svoju mladosť a odsudzuješ mladých. Modli sa za ňu, konaj s ňou podľa možnosti čo najľáskavejšie. Takýmto spôsobom nezhrešíš.

igumen Nikon:

V mladosti všetci robia veľkú chybu, keď do budúcnosti odkladajú to, čo by bolo možné

urobiť už teraz s vypätím všetkých síl. Výsledkom je, že čas prejde, človek zostarne, podmienky sa zmenia ešte k horšiemu, často sa mení zdravie a človek neurobí to, čo mal urobiť, k čomu ho povolal Pán, čo bolo jasné aj mysli aj srdcu. Ostáva iba jedno, ľutovať prežitý neplodný život a činiť pokánie.

neveriaci muž

...ak niektorá žena má neveriaceho muža a on chce žiť s ňou, nech neopúšťa muža. Lebo neveriaci muž sa posväcuje vo veriacej žene, a neveriaca žena posväcuje sa vo veriacom mužovi. ...Či ty, žena, vieš, či zachrániš muža? Alebo či ty, muž, vieš, či zachrániš ženu?

1Kor 7, 13-16

schiigumen Ján:

Na tvoje otázky druhého listu odpovedám takto: snaž sa byť svojmu mužovi verná, neklam ho a rešpektuj. Pravdaže s výnimkou pravoslávnych potrieb. O náboženských otázkach s nim nerozprávaj a ak sám začne, odpovedaj iba na to, na čo vieš,

ale najprv sa v duchu pomodli k Bohu. Uč ho nie slovami, ale cnostným kresťanským životom. Nenúť ho chodiť do chrámu, ak sám bude chcieť, to je iná vec. Buď pokojná a vďačná, že tebe doň nebráni chodiť. Modli sa zaňho jednoducho, detsky: „Zachráň, Pane, a zmiluj sa nad mojím mužom, ochraňuj ho a pouč ho“. ...všetko ostatné ponechaj na Božie milosrdenstvo a buď pokojná.

Modli sa za svojho muža, ale neotravuj ho tým, aby sa stal pravoslávnym. Svojimi radami ho môžeš uraziť a odradiť od pravoslávia. Modli sa a oddaj sa do Božej vôle. Všetko ostatné prenechaj Božiemu milosrdenstvu.

Nezarmucuj a neodsudzuj ho. Veď každý máme svoje slabosti a nedostatky. Ani on nie je bez slabostí a nedostatkov. Učte sa navzájom si ťažoby nosiť a tak naplníte Christov zákon.

Preložil Marek Ignacik

Na zamyslenie...

NAJŤAŽŠIE V KŇAZSKEJ SLUŽBE

Staručkého kňaza sa spýtali: „Otče, čo za celých 60 rokov vašej kňazskej služby sa vám zdalo ťažkým?“

„Bolo veľmi ťažko porozumieť, prečo si väčšina veriacich myslela, že majú právo urážať ma, a zároveň sväto-sväte boli presvedčení, že ja nemám právo uraziť ich... Takisto mnohí z nich vedeli, ako mám žiť, čo mám robiť, čo povedať..., že niekedy som mal dojem, že každý druhý veriaci na farnosti je biskupom“.

Bolo ešte niečo ťažké v tých rokoch vašej služby?

„Áno, ... keď som v kázni poukázal na zlé konanie, či vyslovil kritiku voči niekomu, oni sa na mňa strašne hnevali, ale brali za absolútne normálne, že oni ma môžu kritizovať!“

Prepáčte otče, ale čo z toho bolo najťažšie?

... oči kňaza zaliali slzy ...

„Boh ma poslal byť ich duchovným otcom a pastierom...“, - kňaz s chvením chytil po dychu a

dal: „ale väčšine bol potrebný dobrý spevák a herec...“

Nemodlíme sa preto, aby sme riešili životné problémy, ale preto, aby sme sa stretli s Christom, ktorého milujeme."

(metropolita limasolský Athanasij)

Ako sa na Halloween pozerá pravoslávna Cirkev?

Kresťanský západ prvého novembra každoročne slávi sviatok všetkých svätých, nasledujúci deň spomína na všetkých verných zosnulých. Dnešní moderní kresťania pohľtení lákadlami tohto sveta akosi v tieto prvé novembrové dni prestávajú myslieť na tých, ktorí nás predišli do večnosti. Spoločnosť v akej žijeme nenápadne a v tichosti už deťom v škôlkach či školách podsúva oslavu sviatku Halloween. Zamysleli sme sa niekedy nad podstatou toho novodobého "sviatku", ktorý v našich končinách nemá žiadnu tradíciu?

V príspevku sa dotknem kresťanského, pravoslávneho pohľadu na tento americký, západný, no žiaľ u nás udomácnený fenomén.

Nebolo by na tom nič nezvyčajné či strašné, ak by šlo o hlbší výchovný či morálny zmysel. Pravdou však je, že tento sviatok je sviatkom temna, zla, smrti či rôznych nečistých síl.

Pravoslávna Cirkev v tento deň oslavuje svätého divotvorcu, Jána Rýlskeho, ktorého Boh za svoju vieru obdaril schopnosťou konať zázraky a predvídavosťou. Silou modlitby uzdravoval chorých, slepých, posadnutých a všetkých, ktorí ho požiadali o pomoc. Niektorí závistliví ľudia ho preto začali nazývať jurodivým (bláznom pre Christa) aj keď na neho nadávali, ohovárali ho, či prenasledovali, svätý Ján to všetko s pokorou a s Božou pomocou znášal.

Ak sa zamyslíme nad tým, čo nám ponúka svet a čo ponúka svätá Cirkev, s určitosťou môžeme porovnať dva svety. Z jednej strany svet ktorý „slávi“ sviatok temných síl a zo strany druhej Cirkev, ktorá oslavuje svojho svätého, ktorý liečil a uzdravoval z rôznych posadnutí rôznych ľudí. Veriaci

kresťan by mal podrobne skúmať každú sféru života v tomto pozemskom svete. Kresťan by mal v súlade s učením Spasiteľa opierajúc sa o Sväté Písmo a Svätú Tradíciu zhodnotiť rôzne pohľady a uvedomiť si, prípadne zvážiť akúkoľvek formu účasti na danej udalosti.

Spoločnosť v akej žijeme, rôzne organizácie, ba dokonca aj školy hovoria o „sviatku“ Halloween, svojím marketingom sa snažia mnohými lákadlami upútať našu pozornosť k tomuto dňu. Kresťan by na takýchto Halloweenských „osláv“ nemal mať účasť. Dôvod je jednoduchý, spočíva v zachovávaní vernosti Bohu, na čo nás už samotný Spasiteľ upozorňuje slovami: „nemôže slúžiť dvom pánom. Buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridzhať a druhým pohrdne. Nemôžete slúžiť Bohu aj mamone.“ Lk 16,13.

Predtým však, aby sme si uvedomili nebezpečenstvo účasti na Halloweenskej slávnosti, je potrebné, ba až nevyhnutné poznať duchovné nebezpečenstvo, ktoré pramení z podobného aktu. Pozrime sa na Halloween z historického pozadia. Svoje korene má v pohanských dobách, ktoré

pokračujú do dnešných dní formou modloslužobníctva. Pýtame sa akou formou? Ide o formu vzdania úcty démonom a jeho silám ako anjelovi smrti. Kresťania si uvedomujú, že základ našej svätej Cirkvi je spečatený krvou mučeníkov, ktorí počas svojho pozemského života odmietli prinášať obete a slúžiť modlám, akými sú démoni a ich sily, aj napriek tomu, že v mnohých prípadoch im hrozili krutými mučeniami, dokonca aj smrťou.

Počiatok slávenia Halloweenu nachádzame ešte v čase pred narodením Spasiteľa. Samotný vznik sa datuje v dnešnej Veľkej Británii, Írsku a severnom Francúzsku medzi starokeltskými kmeňmi. Pohania verili, že fyzický život začína zánikom. Preto oslavovali začiatok nového roku na jeseň, z 31. októbra na 1. novembra, kde podľa ich predstáv začalo obdobie chladu, tmy, rozpadu a smrti. Kelti uctievali božstvo Samhaina, pričom verili, že je to ktosi, na kom záleží, aby prišla smrť. Bol tiež nazývaný veliteľom smrti.

S týmto sviatkom Samhain bolo spojené množstvo povier a zvykov, ktoré z pravoslávneho pohľadu nemôžeme nazvať inak, než ako je jasné už z vyššie uvedeného – démonské, ktoré sa zachovali až do dnešných dôb. V predvečer slávania nového roku, podľa druidov, čiže žrecov keltského náboženstva, národ hasil všetky ohne, krby a sviece.

Večer bol zapálený ohromný oheň z dubového dreva, lebo dub považovali za posvätný strom. Na tomto ohni boli spaľované obetované plody, zvieratá a niekedy i ľudské obeť, ktorými sa snažili získať náklonnosť Samhaina. Verili pri tom, že Samhain v tento deň dovoľuje dušiam mŕtvych navracat' sa domov. A práve odtiaľ vznikol zvyk táborenia v temnote, maskách a kostýmoch zobrazujúcich prízraky, preludy, príšery, démonov a všemožné ohavnosti. Lebo živí sa dostávali do blízkosti mŕtvych a kontaktovali sa s nimi pomocou magických aktov, napodobňujúc správanie mŕtvych.

Slová „trick or treat“ (ohavnosť /mrzkosť/ alebo dar /darček/; význam tohto úslovia by sa dal voľne preložiť: „daj nám darček, alebo ti niečo /škaredého/ vyvediem“) sú súčasťou tohto systému povier a magických praktík. Z toho sa vyvinul zvyk prosiť v tento deň o almužnu. Verili, že keď si poskytnutými darmi nezískajú náklonnosť duší zomretých a tých, ktorí ich znázorňujú, bude nasledovať hnev Samhaina skrze kliatbu – „tricks“, uvalenú zo strany zomretých duší jeho služobníkov na tých, ktorí ich neobdarovali.

Veriaci človek by sa preto nemal účastniť takýchto „osláv“, pretože ide nielen o prejav modloslužobníctva, ale aj o odmietnutie Boha a tiež našej svätej viery. Ak sa zúčastňujeme takýchto obradov, napodobňujúc mŕtvych, obliekame sa ako oni a vyprosujeme za nich almužnu, dobrovoľne hľadáme ich prítomnosť a tým vlastne chceme byť v blízkosti tých, ktorých veliteľom nie je Samhain, ako si mysleli a verili Kelti, ale Zlý duch, ktorý je Božím protivníkom. Ak sa zúčastňujeme obradov „trick or treat“, obdarovávame sladkou pozornosťou nie nevinné deti, či mladých ľudí, ale Zlého ducha, ktorému deti či mladí ľudia prišli slúžiť, napodobňujúc duše zosnulých, blúdiacich v nočnej tme.

Starokeltský obrad v súvislosti s týmto sviatkom bol spojený tiež s veštením a predpovedaním. Po dohorení ohňa z obetnej vaty predpovedali pohanskí žreci z pozostatkov obetí, čo čaká ľud v nasledujúcom roku. A od tých dôb zostáva noc Halloweenu navždy nocou všemožných kúziel, čarov, veštenia, magických – tajuplných hier. Dokonca už sme tak „ďaleko“, že v dnešnej dobe takzvaná „Cirkev Satanova“ oficiálne vyhlásila tento deň za svoj sviatok, ktorý má byť podľa ich plánov využitý tak, aby o démonoch vydávali svedectvo.

znamená predvečer slávenie dňa Všetkých svätých.

V tomto prípade sa pohanská viera značne mieša s okultizmom, satanizmom a mágiou. Bola to vlastne reakcia na snahu svätej Cirkvi vytlačiť zo života ľudí tento sviatok. Pohania práve v tento večer zvyšovali svoje horlivé snahy a reakcie (proti kresťanstvu). Na počiatku stredoveku sa Halloween stal hlavným sviatkom okultizmu. V túto noc a potom celý druhý deň sa uskutočňovali všemožné aktivity – kúzla a čary čiernej mágie a satanizmu. Mnohé z týchto činností spočívali vo výsmechu kresťanskej – pravoslávnej viere a jej zvyklostiam. Ľudia sa obliekali do zvláštnych šiat so zobrazenou kostrou, aby vyzerali ako kostlivci – s cieľom vysmievať sa cirkevnej tradícii a úcte k divotvorným ostatkom svätých. Kradli sa pritom kresťanské posvätné predmety – kríže, sväté Dary, uchovávané v chráme, ktoré mali slúžiť pre prijímanie chorých, s úmyslom poškrvniť ich a zneuctiť. Prax vyprosovania almužien sa konala s cieľom nahnevať a obťažovať kresťanov, ktorí sa kvôli svojej viere nemohli zúčastňovať takýchto aktov a nedávali almužnu tým, ktorí slúžili pánovi smrti. (Kto nedal almužnu, tomu "koledníci" vyparátili niečo zlé.) V súčasnej západnej spoločnosti

V prvotnej keltskej pravoslávnej Cirkvi sa svätí Otcovia snažili pôsobiť proti tomuto pohanskému sviatku oslavujúceho vodcu smrti, formou ustanovenia sviatku Všetkých svätých, ktorých pravoslávna Cirkev slávi v prvú nedeľu po Päťdesiatnici. Tu nachádzame i pôvod slova Hallowe'en, pretože v starej angličtine All Hallow E'en

neskončili snahy cirkvi odstrániť tento pohanský sviatok pamiatkou všetkých svätých úspešne.

Možno sa v kútiku duše pýtame: „Ako to, že sa tento sviatok, ktorý je tak protikladný kresťanskej viere, usídlil a bol prijatý kresťanmi?“ Odpoveď znie – duchovná apatia, ktorá je koreňom ateizmu a zavrhnutia Boha. V súčasnom svete je človek neustále presvedčaný, aby nehľadal žiaden duchovný význam v tom alebo onom zvyku a to s cieľom, aby videl len zovňajšok, dané pozlátka, ktorými sa javí ako čosi milé, radostné a neškodné. Za takýmto prístupom sa ale skrýva ateizmus, popieranie existencie Boha a Zlých síl. Práve preto mnohých nakoniec vedie k tomu, že všetky tieto aktivity a vplyvy sa nejavia ako modloslužebnícky pôvod, práve naopak dnešnému človeku sa javia ako neškodné, nemajúce žiadne následky.

Svätá Cirkev sa však rozhodne vyslovuje proti tomu, lebo Isus Christos nás učí, že Boh súdi všetko, čokoľvek konáme, v čokoľvek veríme. Všetky naše skutky sa buď Bohu páčia, alebo sú namierené proti Nemu. „Kto nezhrmažďuje so mnou, rozptyľuje“ (Mat. 12,30).

Ako som v úvode spomínal, svätá Cirkev v tento deň slávi svätého Jána Rýlskeho, veľkého lekára duší a tiel. Cirkvou je pripomínaný práve v deň Halloweenu, v deň, ktorý je zasvätený zvrátenému ničiteľovi a klamárovi ľudstva. Táto zhoda je nepochybne dielom Božej prozreteľnosti.

Možno sa niekto nájde, kto si vo svojom vnútri povie, že nie sme z končín svätého Jána. Áno, o to viac, že žijeme na Slovensku. O to väčšiu máme zodpovednosť,

veď naše malebné Slovensko sa v preambule svojej Ústavy SR hlási k cyrilo-metodskej tradícii. Naši slovanský vierozvestci, svätí bratia nás osvietili svetlom viery, vyviedli nás z tmy pohanstva, vďaka Zmŕtvychvstaniu Christa, keď dobro zvíťazilo nad zlom, nám umožnili

dostať sa do Nebeského kráľovstva. Halloween nás vrhá späť do pekla, do tmy, k zlu, k diablu. My kresťania vieme, že vzkriesením Spasiteľa, Jeho smrťou bola smrť zničená. Naopak slávením Halloweenu oslavujeme smrť, čím jasne popierame Christove slávne vzkriesenie. Tento sviatok je teda v absolútnom rozpore s našimi kresťanskými hodnotami.

Nebojme sa a odhaľujme im pohanské korene démonského Hallowenského sviatku! Najprv my „dospeláci“ si uvedomme, že žiaden veriaci človek by ho nemal nielenže oslavovať, ale utekať od neho, chrániť pred ním svoje deti, báť sa ho rovnako ako diabla. Boh nám dal v deň Halloweenu oslavovať pamiatku svätého Jána Rýlskeho, veľkého tvorcu zázrakov a človeka, ktorý uzdravoval, a dáva nám tým protijed, aby sme neboli ulovení satanom. A my máme využiť tento dar, pretože Hospodin je s nami.

Prečo Boh neodpovedá?

Ked' nám Boh niečo nedáva a my to od Neho nástojčivo žiadame, vtedy mlčí.

Stáva sa to z dvoch príčin: 1. nedáva nám to kvôli nášmu dobru alebo po 2. my presne nevieme, čo a kedy máme od Neho prosiť.

Je možné aj to, že sa obe príčiny vylučujú. Nemôžeme povedať, prečo sa Boh neozýva. Cesty Božie sú nevyspytateľné a nepochopiteľné.

Ked' chceš, aby sa Tvoj problém úspešne vyriešil, prestaň úporne žiadať. Boh vie o tvojom probléme, ty si urobil „objednávku“ a On ju má vyriešiť. Pokojne čakaj na Jeho odpoveď s pevnou vierou.

Ked' budeš v živote takto konať, dočkáš sa dobrých výsledkov, ale keď budeš trvať na svojom, výsledok bude opačný.

Odporúčam ti, aby si sa prestal zaoberať svojim problémami, keď chceš, aby sa nimi zaoberal Boh. On sám uzná za vhodné, kedy nastane čas, aby naše prosby vypočul. Preto nikdy v modlitbách Hospodina nenúť.

Čakaj, buď trpezlivý a uvidíš, aké výhody ti to prinesie.

Starec Porfirij

(z knihy Človeče, kam kráčaš?)

Svätý Iákovos (Jakub) Tsalíkis z ostrova Evia (Euboea)

(1920 – 1991)

Moje srdce je záhradou. Christos je stále vo mne.

Časť 2

Poučenia, príbehy a zázraky starca Iakovosa

Otec Iakovos pomohol mnohým ľuďom zotaviť sa z chorôb. Vďaka jeho modlitbám sa mnohí pacienti s rakovinou a inými nevyliciteľnými chorobami uzdravili. Stratené veci vysokej hodnoty boli získané späť (nájsené). Narušené (rozpadajúce sa) rodiny znovu získali pokoj. Posadnutí ľudia boli oslobodení (od zlých duchov). Otec Iakovos pripisoval všetky zázraky jeho spolupracovníkovi a prostredníkovi pre Bohom, svätému Starcovi Dávidovi.

*****

“Nie sme posvätení miestom, v ktorom žijeme, ale spôsobom, akým žijeme.“

“Veriaci by nemali hovoriť iným o veciach, ktoré vyznali na spovedi, o detailoch života alebo o ich duchovnom úsilí.“

“Zbavte sa zlých myšlienok a fantázií, ktoré predstavuje diabol. Ani si ich nevšímajte.“

“Neváhajte [prísť ku spovedi]. Nehanbite sa. Čokoľvek ste mohli napáčať, dokonca aj tie najväčšie hriechy, duchovný otec má moc od samotného Pána Isusa Christa a od Apoštolov, aby vám ich odpustil svojim rozhrešením.“

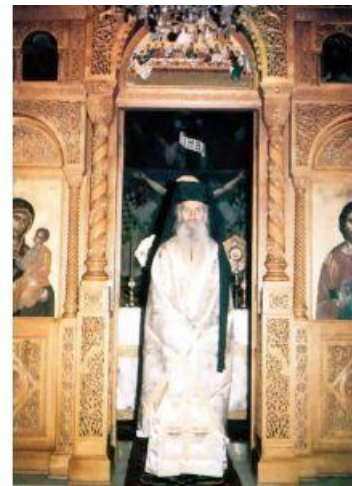
“V modlitbe som prosil Boha o dar rozoznávania ľudských srdc pri pohľade na ich tváre, aby som im mohol pomôcť; a Boh mi ten dar udelil.“

*****

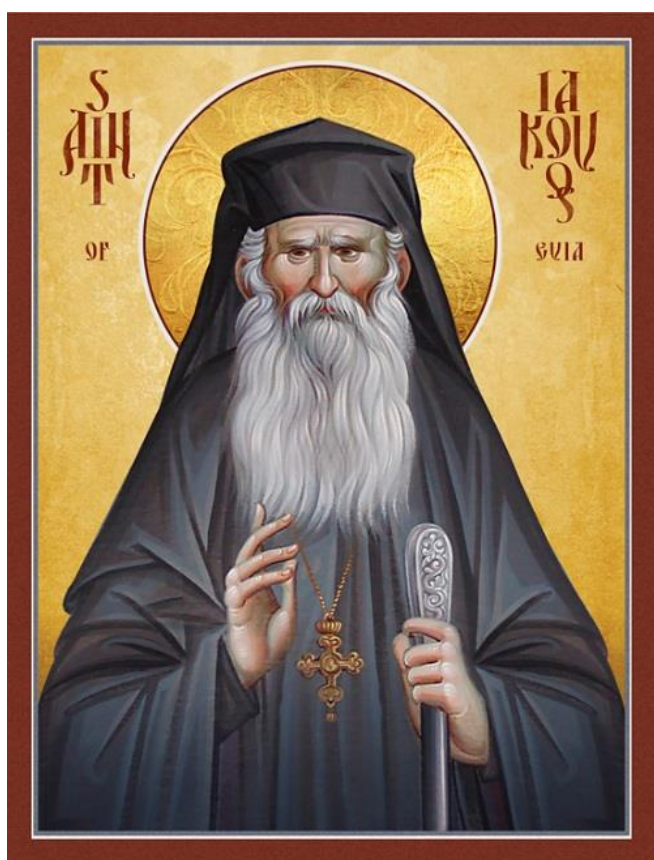
Ohľadom slúženie Svätej Liturgie hovoril: “Ľudia sú slepí a nevidia, čo sa deje v chráme počas Svätej Liturgie“.

“Dnes, keď si prijímal,” povedal jednému zo svojich duchovných detí, “vidíš, ako sa cítiš? Toto je tak, ako sa ja cítim stále. Christos je vždy vo mne.”

“Keď dávam Sväté Dary (sväté Prijímanie) ľuďom,” hovoril starec Iakovos, “nikdy sa nepozierám na ich tvár. Niekedy mi však moje myšlienky hovoria, aby som sa na nich pozrel. Potom vidím nejaké tváre, ktoré majú podobu psa, opice alebo iného zvieratá. Ich forma je desivá. Ale tiež vidím tých, ktorí sú šťastní a veselí, ktorí po Božom Prijímaní svietia ako slnko.”

*****

Vyhýbal sa všetkým materiálnym pôžitkom a namiesto toho usilovne hľadal duchovnú radosť. A Boh mu to poskytol prostredníctvom svätých zážitkov v noci, ale aj prostredníctvom pútnikov. Jedným z nich bol vtedajší metropolita v Chalcedone, terajší ekumenický patriarcha Bartolomej. 10. februára 1989 navštívil monastier a slúžil Božskú Liturgiu. Starec Iakovos bol tomu potešený a “prorokoval” (v čase, keď vtedajší patriarcha Demetrios bol stále v dobrom zdravotnom stave): Stanete sa patriarchom! Budete pastierom Christovej cirkvi. Modlím sa, aby ste navštívili (tento) monastier sv. Dávida (už) ako patriarcha. Starec mu ponúkol ikonu a dal mu aj vetvičku bazalky pre patriarchu Demetriosu so žiadosťou modliť sa za náš monastier. O dva roky neskôr pokorný

Demetrios zosnul (zomrel) a nastala otázka nového patriarchu. V októbri 1991 starší hosťujúci kňaz informoval, že turecká vláda zvažuje odstránenie mien synodických metropolitov zo zoznamu kandidátov. Starec zostúpil do chrámu, modlil sa k svätému starcovi Dávidovi a vrátil sa späť ku kňazovi: “Modlil som sa, otče, k svätému Dávidovi. Povedal som mu: “Vskutku si doteraz vyhovel všetkým mojim požiadavkám. Teraz neviem ako, ale choď do Turecka, zamiešaj Turkov a ich papiere a uvidí, že otec Bartolomej bude zvolený za patriarchu!” Keď sa neskôr dozvedel, že Bartolomej bol skutočne zvolený za patriarchu, vstal v radosť celý žiariaci, urobil znamenie kríža a trikrát opakoval: “Sláva Tebe, Bože!”

*****

Keď bol starec Iakovos ešte chlapcom, pri jednej príležitosti bol spolu so svojim bratom poslaný, aby vzal rodinné ošípané miestnemu mäsiarovi, aby sa tak postaral o rodinu. Počas cesty však vrhol jeden žiarlivý starý muž do ošípanej démona, ktorý spôsobil, že prasa okamžite spadlo a malo v ústach penu. Malý Iakovos konal rýchlo. Bežal, aby naplnil plechovku vodou z neďalekého potoka, chytil čerstvú bazalku zo záhrady a zastavil sa pred ikonou sv. Demetera (Dimitrija) Solúnskeho, aby sa modlil, potom vzal (z lampády) trochu oleja, a vrátil sa ku zvieratú. Pokľakol, recitoval modlitbu, prekrižoval zviera olejom a posypal ho bazalkou. Po krátkej dobe prasa vstalo a pokračovalo v ceste.

*****

Zázrak pomoci neveriacej fyzičke, podľa rozprávania Jeho Eminencie Athanasiosa, Metropolitu Limassolského

Niekoľko dní predtým, ako sme tam išli, prišli niektorí ľudia z dediny a požiadali ho, aby vzal nejaké relikvie svätého starca Dávida a vykonal pre nich parakletický kánon. Keď odchádzal, bola tam aj žena z Kanady, ktorú sprevádzala ešte jedna mníška z Cypru, a obe išli za otcom Iakovosom.

Mladá žena bola z Kanady, fyzička, ale neverila a pravdepodobne bola ateistkou. Keď sa tam dostali, otec

Iakovos im povedal, že odchádza do dediny. Dodal však: “Dúfam však, že svätý Dávid, ktorý je tu v našom monastieri, vám ukáže, že svätci a blahodať Svätého Ducha skutočne existujú. Boh existuje a prekonáva (všetky) zákony prírody.

Otec Iakovos odišiel do skrinky, kde si uchovával relikvie svätého Dávida, vzal kus z relikviára, zatvoril skrinku a bol na odchode. Keď to však urobil, kadidelnica, ktorá bola v skrinke, ktorá

bola uzavretá so sklenenými panelmi všade okolo nej, sa začala pohybovať a kadieť - sama od seba - a to všetko pred samotnými očami mníšky, dievčaťa z Kanady a otca Iakovosa. Trvalo to asi pol hodiny a potom otec Iakovos úplne prirodzene povedal:

“Pozri, Mária. Toto kadenie bolo pre teba. Aby si uverila, že Svätý Dávid je schopný konať nad rámec a mimo zákonov prírody.”

*****

Laokratia nám povedala o sne: “Neskorý syn môjho priateľa, ktorý utrpel náhlu a násilnú smrť v dôsledku autonehody, sa objavil v sne jeho otca v slzách, pričom stál pred zatvorenou bránou, kde mu hovorili, že ‘oni’ mu nedovoľujú vojsť dnu. Jeho otec, veľmi veriaci muž, sa okamžite stretol so starcom Iakovosom Tsalikisom a rozpovedal mu jeho sen. Z milosti Božej bol starec, ktorý mal čistú *nous* (centrum vnútra človeka, oko duše), považovaný za hodného vidieť duše ľudí v čase, keď opúšťali Zem a vystupujú smerom k nebu. Starec Iakovos sa ho opýtal, či sa jeho syn rúhal Bohu, čo jeho otec, žiaľ, priznal. Potom starec Iakovos sľúbil, že sa bude za jeho syna modliť, a tiež mu poradil, aby rozdával almužny v mene svojho syna, postil sa a modlil sa k Pánovi, aby daroval jeho synovi odpočinok.” Úbohý otec urobil poklonu a poslúchol starca. Po 40 dňoch opäť videl svojho syna vo svojom sne, tentoraz žiariaceho radosťou, pred otvorenou bránou, ktorý sa mu poďakoval a hovoril mu, že ‘oni’ mu už dovolili vojsť dnu!”

*****

Starec Iakovos Tsalikis bol súčasníkom starca Porfýria. Oba muži robili zázraky. Starec Iakovos zomrel 21. novembra 1991 a starec Porfýrios zomrel 2. decembra 1991. (Oboja) mali veľký duchovný vplyv na súčasnú pravoslávnu Cirkvi. Tento vplyv pokračuje ešte hlbšie po ich odchode na večnosť. Čo je v živote starca Iakovosa neobvyklé, sú jeho viditeľné bitky s démonmi, ktorí ho napádali, a ako ich on dokázal premôcť. Po skúsenostiach s týmito duchmi temnoty dostal milosť stať sa veľmi účinným exorcistom. S posvätenou lebkou Svätého Dávida, zakladateľa svojho monastiera, bol schopný vyhnať mnohých démonov z veriacich ľudí Cirkvi, ktorí boli posadnutí. Bolo to skoro v jeho monastierskom živote, keď démoni zaútočili na otca Iakovosa fyzicky až do miery zrazenia ho do bezvedomia. Na päť týchto nemilosrdných útokov démonov dostal otec Iakovos milosť vyhostiť démonov z ľudí. Démonický spôsob útoku na ľudí je dobre známy z Svätého Písma ako aj zo svätej Tradícia dejín Cirkvi. (Démoni) sú schopní spôsobiť až taký démonický vplyv na ľudské bytosti, že sa títo stávajú slepými stúpecami Satana. Najmä v 80. rokoch 20. storočia boli posadnutí ľudia často privádzaní do monastiera na modlitbu exorcizmu. Otec Iakovos najprv prečítal modlitbu exorcizmu a potom im žehnal požehnanou lebkou Svätého Dávida. Monastier založil Svätý Dávid v roku 1550. Pozostatky (močši) svätého Dávida sú dodnes veľmi voňavé.

13. septembra 1987 začal démon terorizovať 23-ročného mladého muža Georga L. Jeho stav sa zhoršoval každým ďalším dňom. V októbri ho jeho matka a brat priviedli do monastiera. Požiadali otca Iakovosa, aby na ňom vykonal exorcizmus. Kým sa čítali modlitby pred chrámom, démon sa stal násilným. Vydával z úst odporné slová, zatiaľ čo robil neúctivé pohyby rukami a vyhrážal sa tým okolo neho. Keď ho vzali do chrámu, pokračoval vo svojom násilnom správaní. Otec Iakovos otvoril relikviár, vzal z neho lebku svätého Dávida a začal čítať modlitby exorcizmu. V tom okamihu vstúpila do chrámu aj matka tohto mladého muža a neveriacky kričala na to, čo videla: “Bože môj, čo to vidia moje oči? Nech je môj syn uzdravený!” Keď skončili modlitby exorcizmu, bol George oslobodený od démonických síl a upokojil sa. Keď jeho matka vyšla z chrámu, vysvetlila mníchovi, prečo v ohromení kričala. Povedala, že tak dlho, ako otec Iakovos čítal modlitby exorcizmu, levitoval (vznášal sa) pol metra nad podlahou a stál na čiernom škriatkovi, ktorý mal rohy a chvost.

Veriaci pravidelne privádzali démonom posadnutých ľudí do monastiera. Priniesli by tiež psychotických ľudí, ktorí trpeli rôznymi formami schizofrénie. Je veľmi ťažké, aby niekto rozlišoval medzi schizofréniou a démonskou posadnutosťou. Otec Iakovos mal blahodať (od Boha), aby mohol rozlíšiť rozdiel a hovoril: “Táto osoba je psychotická a mal by navštíviť lekára. Táto iná osoba, moje dieťa, má démona a potrebuje exorcizmus.” Mnoho ľudí

pozorovalo exorcizmy a vzalo by na vedomie dialógy medzi otcom Iakovosom a démonmi. Démoni hovorili ústami posadnutej osoby a často strašne nadávali. Démoni vyjadrovali pochopenie určitých vecí, o ktorých ľudia nevedeli. Jedného dňa sa démonom posadnutá osoba menom Panagiota hádzala okolo, a nechcela ísť za otcom Iakovosom. Tento démon hrozil, že oslepí otca Iakovosa, aby nemohol prečítať modlitby exorcizmu. Ráno sa starec opýtal, aké je jej meno, a ona odpovedala: "Osmond." Iný démonom posadnutý človek odpovedal, že sa volá Beliar.

Potom starec povedal: "Ty Beliar a tvoj otec, ste klamári. Tvoj otec je Belzebub." Démon túto skutočnosť potvrdil a potom povedal: "Áno, tak sa volá a on ma trápi, aby som robil zlé veci a už to viac nedokážem vydržať." Starec démonovi povedal: "Prikazujem ti opustiť Panagiotu." Démon odpovedal: "Odídem. Pustí ma Panagiota? Nechám ťa tak a opustím ťa, unavený starý muž." Starec pokračoval a hovoril: "Choď do hory." Démon neúnavne odpovedal hovoriac: "Nepôjdem do hory, pôjdem do iných ľudí. Starec potom vzal lebku svätého Dávida a položili ju na hlavu (posadnutej dievčiny). Démon sa sťažoval: "Lámeš mi rohy. Bojujem s tebou už šesťdesiat rokov. Nedokázal som ťa nalákať na hriech, aby som ťa mohol vziať do pekla. Mal by si sa modliť s vďakou ku starcovi (svätému Dávidovi, zakladateľovi monastiera), lebo (keby nebolo jeho pomoci) inak by som ťa už zničil." Démon potom zmenil taktiku tým, že sa referoval ku starcovi ako: "Si svätý. Máte tu svätého a vy si to neuvedomujete." Starec mu okamžite odpovedal: "Hovoriš to, aby si ma rozptýlil, ale ja ťa nepočúvam. Ja som len zem a popol. Som pokorný." Démon s ním súhlasil, pretože to pripustil odpovedajúc: "Tvoja pokora, ty darebák, ma páli, odíď."

Pokračovanie nabudúce...

„Štyri kapitoly o smrti“

Nedávno som utešovala moju novú priateľku zo smútku nad odchodom Karla Gotta. Nevedela som do vtedy, či kniha „Štyri kapitoly o smrti“ bude vhodné čítanie pre nepravoslávneho človeka a Pán mi takto odpovedal. Takže bude. Ešte ju nečítala, ale dúfam, že jej otvorí oči

naširoko aj v iných veciach. Ja sa k tej drobnej knižke vraciam pravidelne. Tak pravidelne ako zabúdam kto som.

Môj muž mi to pripomína, že som kresťan a teda nemám smútiť dlho za niečím alebo niekým. Nemám podliehať nostalgii dlhšie ako pár hodín, lebo nad všetkým je Boh. A mne Hospodin osvetľuje niektoré veci tak, ako to potrebujem.

Začítala som sa do tejto knihy a niektoré veci z nej predkladám aj vám, drahí čitatelia.

Anthony Bloom je pravoslávny biskup, ktorého poznáte asi viac ako vladyku Antonija Surožského. Mne sú jeho názory blízke a chápem cez ne viac život v Christu. „Štyri kapitoly o smrti“ je zbierka jeho veľkopôstnych prednášok. Začítajte sa trochu so mnou.

„V chápaní prvých kresťanov nebola smrť hrozným rozhodujúcim momentom, v ktorom všetko, čo bolo na zemi, končí. Prví kresťania tiež nemali pocit, žeby sa mali ponáhľať, aby dosiahli všetko, čo sa pozemsky dosiahnuť dá. Všetko, čo mali a chceli dosiahnuť, bolo, aby sa v plnosti stali takými ľuďmi, akými ich Boh chce mať...vrátiť sa v čo najdokonalejšej miere k neporušenému obrazu Božiemu v sebe.“

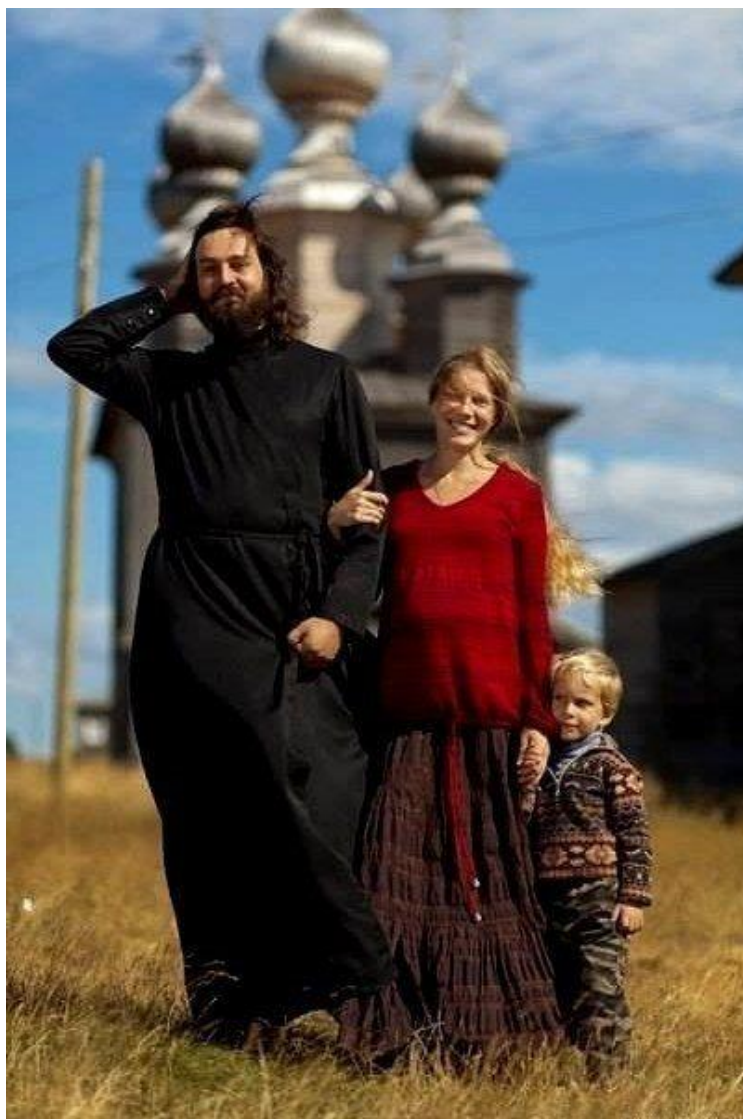
„Nežijeme snáď akoby sme za pochodu písali? Nepozorne písali iba náčrty života, ktoré potom raz poriadne a bez chýb prepíšeme?“

„V očiach mladosti je oheň a v očiach staroby by malo byť svetlo. Čas planúceho ohňa prejde a dostihne nás čas svetla. Keď nám ten čas svetla nastane, nemôžeme už robiť veci, ktoré sme mohli uskutočniť v čase planúceho ohňa. Dni sa krátia, čas sa kráti a keď je nám povedané,

že máme pamätať na smrť, nie je to preto, aby sme sa báli žiť. Je to naopak preto, aby sme začali žiť intenzívnejšie.“

„Keby sme si uvedomovali, že každý moment nášho života musí byť dokonalý, musí byť nie údolím, ale chrbtom vlny. Nie porážkou, ale víťazstvom. Keď hovorím o porážke a víťazstve, nemienim tým zjavný úspech alebo nedostatok úspechu. Mienim tým vnútorné dosahovanie, vnútorný rast a možnosť byť dokonale a plne tým, čím v danej chvíli máme byť.“

„Predstavme si, že slovo, ktoré v okamihu vyslovíme, bude naším posledným a že v ňom máme vyjadriť všetku krásu, všetku múdrosť, všetko poznanie a najviac všetku lásku, ktorú sme poznali, aj keď by bol náš život krátky alebo dlhý. Aké by bolo naše správanie k sebe navzájom, keby táto chvíľa bola jedinou, ktorá je pred nami a my sme v nej mali vyjadriť všetko, čo je v nás láskyplné a milujúce? Žili by sme zrazu tak hlboko a intenzívne ako nikdy predtým. Áno, iba s ťažkosťami si uvedomuje, čo práve táto chvíľa znamená. Pohybujeme sa od minulosti k budúcnosti bez intenzívneho a pravdivého prežívania prítomnosti.“

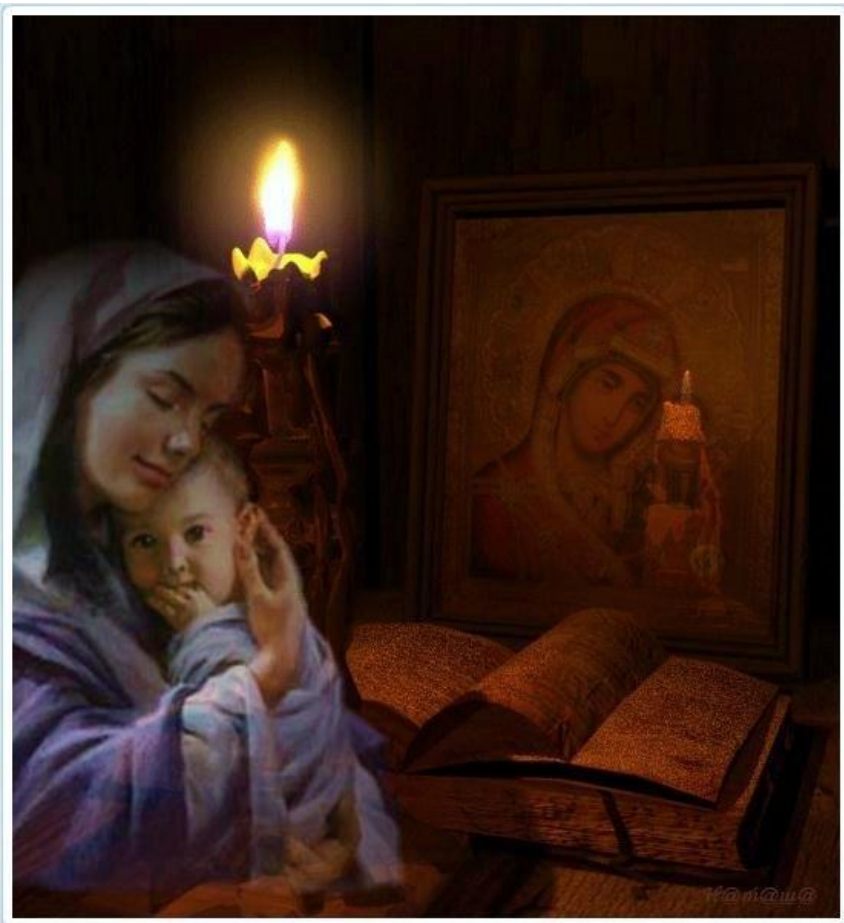

„Keby sme vedeli, že človek, s ktorým hovoríme, bude čoskoro mŕtvy a že náš hlas, obsah našich slov, naše gestá, to aký k nemu máme vzťah a aké s ním máme zámery, budú posledná vec, ktorá sa mu zo stretnutia s nami dostane a ktorú si vezme do večnosti, ako by sme sa zachovali? S akým premyslením, ako jemne a s láskou by sme k tomuto človeku pristupovali. Skúsenosť ukazuje, že v

blízkosti smrti sa zrazu vytratí veľa nepekných spomienok, horkosť a vzájomná nevraživosť.“

„Máme žiť s vedomím smrti, žiť tak, aby sme sa mohli so smrťou kedykoľvek stretnúť na hrebeni vlny a nie v jej údolí. Máme žiť tak, aby naše posledné slová neboli zúfalým výkrikom a náš posledný pohyb nezmyselným.“

„Boh nás nestvoril pre umieranie a rozpad. Stvoril nás pre večný život. Povolal nás k nesmrteľnosti – nielen k nesmrteľnosti vzkriesenia, ale aj do nesmrteľnosti, ktorá nepozná umieranie. Smrť prišla ako dôsledok hriechu. Prišla preto, lebo sa človek odvrátil od Boha a hľadal spôsoby, ako by mohol dosiahnuť všetko bez Boha. Poznanie, ktoré malo byť dosiahnuté v spoločenstve s poznaním a múdrosťou Božou, sa človek pokúsil dosiahnuť bez Neho. Namiesto života v Božej prítomnosti si zvolil vlastnú nezávislosť.“

„Takže je tu ďalší aspekt smrti. Smrť sa nám otvára ako brána – brána, ktorá nám umožňuje uniknúť z nekonečného času v oddelení od Boha. Času bez nádeje na skutočné naplnenie života, v ktorom by nebolo možné stať sa opäť účastníkmi Božskej prirodzenosti.“

„Robíme správne, keď plačeme nad zosnulým, pretože umieranie by naozaj nemalo byť a človek by nemal byť ničený zlom. Na druhej strane sa však môžeme so zosnulým radovať, pretože pre neho začal nový život, nespútaný a slobodný. Môžeme tiež plakať nad sebou a svojím

zámutkom a osamotením, ale v tú istú chvíľu si musíme pripomenúť, čo hovorí Starý zákon: **Láska je silnejšia než smrť**.

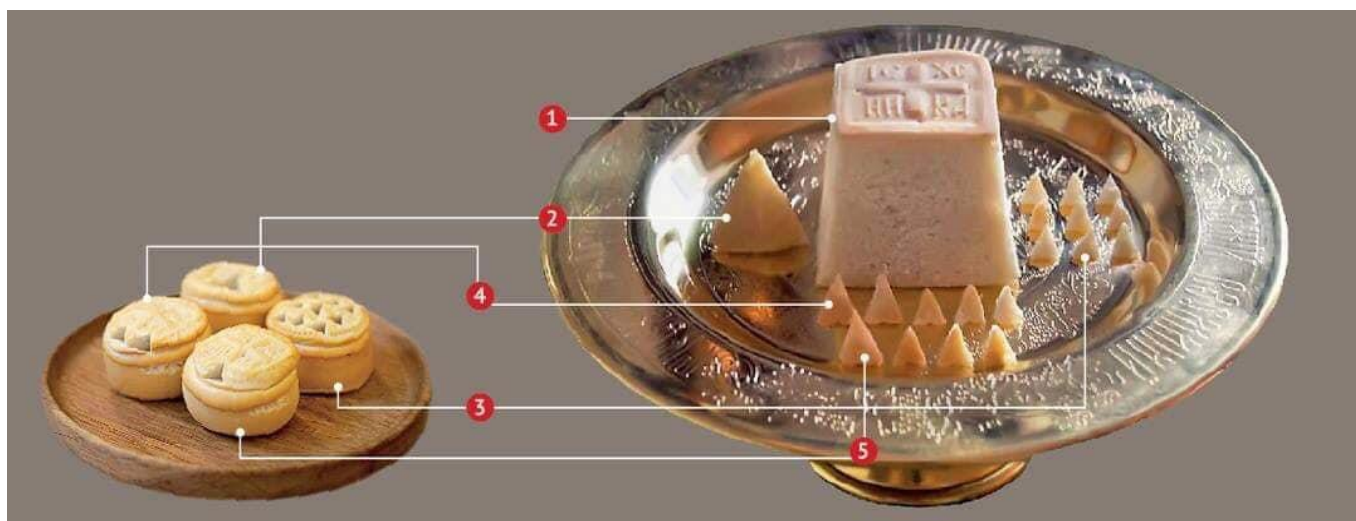
Spracovala En

Prosfora

Prosfora (grécky "prínos" v zmysle dar Bohu) je kvaseným chlebom, ktorý sa používa ku vykonávaniu svätej tajiny Eucharistie. Je zhotovená z dvoch spojených častí, ktoré symbolizujú dve prirodzenosti Christa – Božskú a ľudskú.

K príprave Liturgie kňaz potrebuje päť prosfor:

1. Pre prípravu eucharistického Baránka je to veľká prosfora s pečaťou, na nej je vyobrazený Kríž a nápis "IC XC NIKA" (grécky "Isus Christos víťaz"). Po premenení sa počas Liturgie stáva Telom Christovým....
2. Bohorodičná Prosfora s pečaťou Márie
3. Prosfora deviatich radov ku všetkým svätým (st. Jána Krstiteľa, prorokov, apoštolov, biskupov, mučeníkov a mučeníc, mníchov a mníšok, nezištníkov...)
4. Prosfora pre spomínanie za živých
5. Prosfora pre spomínanie za zosnulých

Na diskose je tak symbolicky znázornená celá Cirkev: v centre je Christos a okolo neho svätí, zosnulí i živí. Na konci Liturgie všetci prijímajú Telo Christovo z Baránka a Krv Christovu z kalicha. A zvyšné vybraté čiastočky z diskosu (na obrázku je to bohoslužobná nádoba vpravo)

sa potom ponoria do Krvi Christovej s modlitbou "Zmy, Pane, hriechy tu spomenutých Tvojou drahocennou Krvou."

Prosforey sa vyrábajú z čistej pšeničnej múky, vody, droždia a soli. Mnohí pridávajú do cesta posvätenú vodu.

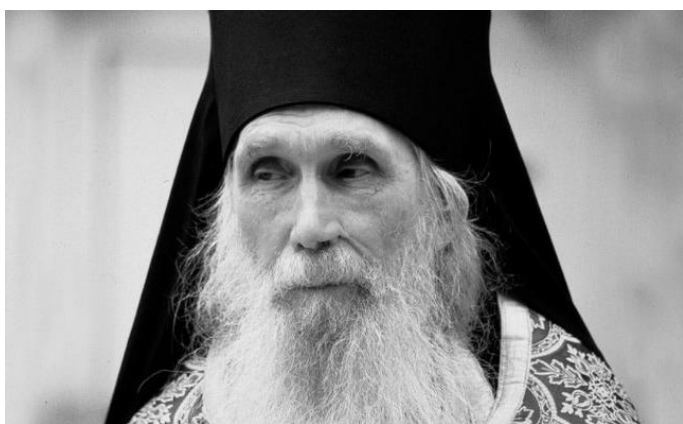
Výroky otcov

Nemeňte svoju vieru tak, ako to robia mnohí iní.

Čo budete mať, dajte, chráňte len vaše duše. Všetko čo potrebujete je totiž duša a viera v Christa.

I keby celý svet padol, tieto dve (hodnoty) vám nikto nemôže vziať, pokiaľ sa ich ale nevzdáte sami dobrovoľne. Tieto dve (hodnoty) chráňte, aby ste o ne neprišli.

Svätý apoštolom rovný Kozma Etolský, nový mučeník

Pán k nám býva nemilosrdný,
ak i my sami sme nemilosrdní.
On neodpúšťa naše prehrešenia,
ak my sami neodpúšťame blížnym
ich prehrešenia proti nám.
Môže byť človek popudlivý a
pomstychtivý
v Božom Kráľovstve, ktoré je
kráľovstvom lásky, pokoja a radosti
v Duchu Svätom?

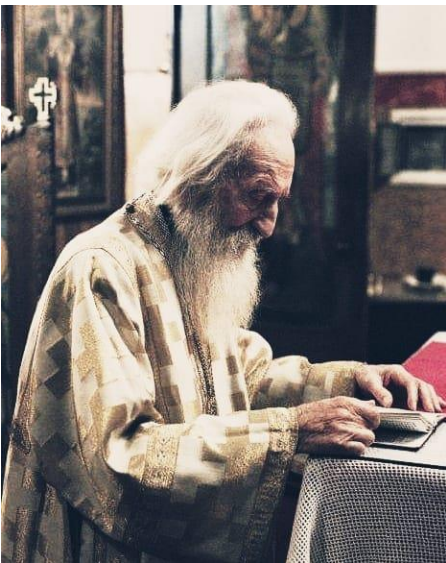
Je dôstojné súcitu a milosrdenstva Nebeského Otca srdce, ktoré je
neľútostné a kruté ku svojmu bratovi?

Ten kto svojím hnevom a pomstychtivosťou útočí na druhých, či on sám
si nezaslúži Božiu pomstu a hnev?

Na Božím súde nie je milosrdenstva pre toho, kto nepreukázal milosrdenstvo... (Jakub 2, 13), toto musíme mať na pamäti a podľa tohoto musíme i konať.

Nedaj sa premôcť zlom, ale premáhaj zlo dobrom (Rimanom 12, 21)
a vtedy sa Pán zmiluje nad tebou, a nielen v tomto čase,
ale i v živote budúcom.

Lebo len milosrdní, milosrdenstva dôjdu.
Archimandrita Kirill (Pavlov)

Človek je náchylný ku sčítaniu svojich nešťastí, ťažkostí, neuhov, ale nikdy už nespočíta svoje radosti.

Keby ich však spočítal tak, ako si to zaslúžia, zistil by, že každý má dostatok šťastia v živote.
Patriarcha Pavol (Stojčević)

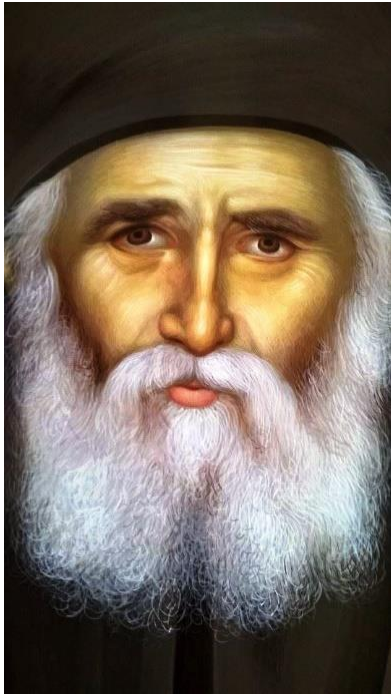
-

Keď už nemáte napriek tomu všetkému čas na modlitbu, vložte modlitbu do všetkého, čo robíte. Modlite sa v čase, keď pracujete, na ceste, všade tam, kde budete. Keď idete spať, pomodlite sa modlitbou v mysli a pred tým, než usnete, povedzte: Christe môj, požehnaj mi, odpusť mi, pomôž mojím deťom.

Ďakujem Ti za všetko!
Archimandrita Andreas (Konanos)

„Nesmieme si brať za príklad najhoršie úpadkové javy z rôznych historických epoch. Súčasní ľudia holdujúci hriechu, keď vidia, že niekto sa nenechá viesť duchom doby, nehreší a má nejakú kvapku zbožnosti, prehlasujú takého človeka za zaostalého. Takých ľudí dráždi a pohoršuje, že niekto nehreší. Hriech považujú za pokrok. Keby sa títo v hriechu utápajúci sa ľudia aspoň priznali, ako zle na tom duchovne sú, potom by sa Boh nad nimi zmiloval. Lenže oni si ospravedľujú to, čo sa ospravedlniť nedá a ospevujú hriech. Hlásajú, že mravnosť je zastaralým prežitkom. A to je hrozné rúhanie Duchu Svätému. Ak však niekto i napriek tomu, že žije vo svete, duchovne zápasí, chráni si svoj život v čistote, má to veľkú hodnotu. Takých ľudí očakáva veľká odmena.“

Starec Paisij Svätohorec

NEPREHLIADNITE

„Kto skúpo rozsieva, skúpo bude aj žať; kto však hojne rozsieva, hojne bude aj žať. Každý (nech dá), ako si umienil v srdci, nie z neochoty alebo z prinútenia; lebo ochotného darcu miluje Boh.“

(Druhý list apoštola Pavla Korintským 9, 6-7)

Zbierka na stavbu chrámu v Banskej Bystrici:

Bankové spojenie:

IBAN: SK82 0900 0000 0051 0922 4043

Pravoslávna charita je tu pre vás od roku 1998

Svätí patróni našej Pravoslávnej charitatívnej činnosti sú: sv. Filaret Milostivý, sv. Ján Milostivý a sv. Feodosij Pečerský.

Ak sa nachádzate v núdzi, tak píšete na e-mail profik@e-mail.ru alebo prostredníctvom SMS na číslo mobilu: 0944235207 alebo 0903170583.

Do správy uveďte zoznam vašich rodinných príslušníkov **s uvedením veku, výšky a váhy**. Tiež môžete dopísať aj číslo oblečenia. **Nezabudnite na Vašu úplnú adresu.**

Osobne je možné - po dohode - šatstvo a obuv si **vyzdvihnúť v Banskej Bystrici**.

Prípadne, ak chcete darovať šatstvo, obuv alebo hračky, prosím kontaktujte nás na 0903 170 583.

Kvôli nie dobrým skúsenostiam neposkytujeme finančnú pomoc.

VEREJNÁ ZBIERKA Deťom Donbassu

Od 1. augusta 2019 do 1. februára 2020, vykonáva naše občianske združenie ZAUS verejnú zbierku s názvom Deťom Donbassu, na základe povolenia Ministerstva vnútra SR.

Výťažok verejnej zbierky bude odovzdaný Svjatogorskej lavre, ktorá sa stará o utečenov a ich deti z Donbassu.

Zbierku požehnal (blahoslovil) metropolita svjatogorský Arsenij a tiež sekretár Svjatogorskej lavry archimandrita Lazár.

**Podporte Deti Donbassu prevodom
ľubovoľnej sumy
na číslo účtu**

IBAN: SK78 8330 0000 0024 0155 3692

www.pravoslavie.sk
www.zaus.sk

OZNAM

Všetkým sympatizantom pravoslavia oznamujeme, že nedeľné sv. liturgie sa v Banskej Bystrici a Zvolene konajú striedavo. Jednu nedeľu v Banskej Bystrici v DOME Slovenského misijného hnutia na Skuteckého ulici č. 4 (oproti bývalému kinu Hviezda) so začiatkom o 9:00 hodine a ďalšiu nedeľu v kaplnke

zvolenského zámku vo Zvolene so začiatkom o 8:45 hodine. Všetky sviatočné bohoslužby (utrene, večierne, sv. liturgie), ktoré pripadnú na ktorýkoľvek deň v týždni okrem nedele, sa konajú vo vojenskej kaplnke veliteľstva vzdušných síl vo Zvolene na ulici Jána Jiskru 10. Raz za dva mesiace sa koná svätá Liturgia aj v kaplnke na zámku vo Vígľaši. Ďalej všetkým záujemcom o duchovné rady, duchovné usmernenie, zodpovedanie otázok v oblasti duchovného života, či bližšie informácie o bohoslužbách odporúčame, aby kontaktovali duchovného cirkevných obcí cestou e-mailu: marek.ignacik@gmail.com alebo na telefónnom čísle: 0903 824 426. K dispozícii je naša stránka a to: www.pcozvbb.sk

Informácie o našom občasníku, možnosti jeho odoberania či prispievania doň dostanete na telefónnom čísle redaktorky časopisu: 0903 170 583.

Zodpovedná:

Redaktorka: Mgr. Jana Tomášová, Jesenského 16, 974 01 Banská Bystrica, e-mail: jankasom@szm.com

www.pravoslavie.sk